

**ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ГР.СМОЛЯН
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО - МИХАЛКОВО”**

с.Михалково, обл.Смолян, тел.030472/316, факс.030472/314, ЕИК 2016195800313
e-mail: dgsmihalkovo@ucdp-smolian.com

А Н А Л И З

**НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА
ТЕРИТОРИЯТА УПРАВЛЯВАНА И СТОПАНИСВАНА ОТ ТП
„ДГС -МИХАЛКОВО”
ПРЕЗ 2024год.**

с.Михалково, 07.02.2025год.

I.КРАТКО ОПИСАНИЕ НА СТОПАНИСВАНАТА ТЕРИТОРИЯ

Териториално поделение „ДГС - Михалково“ / ТП „ДГС-Михалково/, носи името на с. Михалково, където е седалището на администрацията му. В административно отношение горите и земите от горската територия на държавното горско стопанство попадат в югозападната част на Смолянска област. Територията на ТП „ДГС - Михалково“ включва землищата на: с. Лясково, с. Михалково, с. Осиково, с. Селча, с. Стоманево и с. Чуруково, които са част от Община Девин.

В горско - административно и териториално отношение ТП „ДГС-Михалково“ се числи към „Южноцентрално държавно предприятие“ гр.Смолян, със седалище и адрес на управление: с.Михалково, общ.Девин, обл.Смолян, в района на дейност на Регионална дирекция по горите гр. Смолян и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“. Стопанството граничи на северозапад с ТП„ДЛС - Борово“, на север с яз.“Въча“, на североизток с ТП„ДЛС - Тракия“, на изток с ТП„ДГС- Акад. Николай Хайтов“ и на юг и югозапад с ТП„ДЛС - Извора“. Съгласно разпоредбите на Закона за горите, предметът на дейност на поделението е:

- изпълнение на горскостопанските планове за горските територии държавна собственост;
- изпълнение на ловностопанските планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства;
- изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии -държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии;
- организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии държавна собственост;
- организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
- поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
- организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите изземите в горските територии - държавна собственост;
- създаване на нови гори върху земеделски територии;
- опазване на горските територии – държавна собственост;
- предоставяне и извършване на обществени услуги.

ТП„ДГС - Михалково“ е разположено в централната част на Западни Родопи –планински масив “Чернатица” и обхваща планинските скатове на Осиков дол, Петровска река, Михалковска река, Лясковска река, Староселска река, река Гашня, Очни и Братилов дол, всички притоци на река Въча. Територията на стопанството е неправилна фигура с размери по дългата страна северозапад – югоизток – 20.4 км. и по късата страна изток – запад – 16.5 км..

Релефът на територията на Териториалното поделение „ДГС - Михалково“ е типично планински и се характеризира със силно изразена разчлененост и с високи превишения. В средната си част билата са заострени, много стръмни до урвести, с недостъпни склонове, а в останалата част са по-къси, заоблени и полегати със стръмни и много стръмни склонове. Теренът е силно пресечен, което се обуславя от добре развитата и гъста хидрографска мрежа. Разликите в надморските височини в района на стопанството са твърде големи. Най-високата точка е 2093 м. на връх “Персенк”- подотдели 113 “е”, а най-ниската 529 м. на нивото на максималните води на яз. “Въча”. Превишението между тях е 1564 м., което създава условия

за голямо растително разнообразие. Районът на ТП „Държавно горско стопанство - Михалково” попада в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори /0–700 м н. в./ и в средния планински пояс на горите от бук и иглолистни / 700 –2000 м н. в./.

Горските екосистеми в района са много ценни в икономически, екологичен и социален аспект, защото поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции. Основната част от горите на територията на ТП “ДГС-Михалково“ са включени вразличните категории ВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел изключителнозначима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАТУРАЛНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ ПО ДЕЙНОСТИ УТВЪРДЕНИ ВЪВ ФИНАНСОВ ПЛАН ЗА 2024год. НА СТОПАНСТВОТО

Нагледно в таблица №1 е представен разчета на натуралните показатели и съответният им отчет към 31.12.2024год.. Данните са по утвърден Финансовият план /ФП/ за 2024год. на ТП „ДГС-Михалково”.

Таблица №1

ВИД ДЕЙНОСТ	Мярка	ГОДИШЕН РАЗЧЕТ 2024год.	ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2024год.	%
1	2	3	4	5
I. ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА				
Ползване на дървесина	куб.м.	24 355	21 284	87
- В т. ч. промишлен дърводобив	куб.м.	21 535	20 120	93
- В т. ч. физически лица	куб.м.	2 820	1 164	41
II. ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ				
А. Залесяване и защита срещу ерозия и порои				
Отгледни грижи в семепроизводствени градини	дка.	8	8	100
Добив на горски репродукт. материали	кг.	300	0	0
Почистване на площи за залесяване	дка.	0	0	0
Подготовка на почвата	дка.	0	0	0
Залесяване	дка.	0	0	0
Попълване на култури	дка.	0	0	0
Отглеждане на култури	дка.	0	0	0
Ограждане на култури	л.м.	0	0	0
Б. Стопанисване				
Подпомагане на ест. възобновяване	дка.	0	0	0
Отгледни сечи без материален добив	дка.	0	0	0
Отгледни сечи за производство на висококачествена дървесина	дка.	0	0	0
Маркиране	куб.м.	30 000	28 455	95
Кастрене	дка.	0	0	0
Изкореняване на междуредия	дка.	0	0	0
В. Защита на горски територии				
Минерализовани ивици	м.	10 000	18 700	187

Лесокултурни прегради	м.	17 100	27 000	158
Барьерни прегради	м.	0	0	0

Ползване на дървесина

Добива и реализацията за промишлеността през 2024год. се осъществява чрез провеждане на процедури, по реда на Наредбата по чл.95, ал.1 от Закона за горите и при спазване на действащата нормативна уредба. Ползвателите и купувачите на дървесина са:

- запознати с нормативната уредба приложима за горските територии;
- изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- задължението им за осигуряване на лични предпазни средства на работниците и необходимото оборудване.

Ползването на дървесина от физически лица се осъществява след закупуването на стояща дървесина на корен.

Лесокултурни дейности

Залесяване и защита срещу ерозия и порои

Отгледните грижи в семепроизводствени градини, са реализирани със собствени работници .Добива на горски репродуктивни материали не се извърши поради определена негодност на шишарките за семедобив, доказана след направен анализ от Горска семеконтролна станция-гр.Пловдив .

Стопанисване на горите

Маркирането на насажденията през 2024год. е реализирано със собствени работници. За всяко маркирано насаждение е попълнен Лист за предварителна оценка на въздействието върху околната среда, идентифицирани са важните елементи и са дефинирани мерките за опазването им при маркиране.

Защита на горските територии

Извършената поддръжка на минерализовани ивици и лесокултурни прегради е реализирана със собствена техника на стопанството: комбиниран багер и булдозер.

III. СОЦИАЛНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

В ТП "ДГС - Михалково" е сформирана синдикална секция към КНСБ .

На 01.02.2023год. е сключен Браншови колективен трудов договор на работещите в отрасъл "Горско стопанство - стопанисване" в сила от 01.01.2023год. и важи до 31.12.2024год.. Договора е подписан от директорите на шестте държавни горски предприятия и синдикалните организации .

Допълнителен колективен трудов договор между синдикалната организация на КНСБ и Директора на ТП "ДГС - Михалково" е подписан на 19.04.2023год..

През 2024год. няма постъпили жалби от страна на работещите в ТП "ДГС - Михалково".

IV. ПЛАН/ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА

Директора на ТП "ДГС - Михалково" е одобрил програма за обучение на работниците и служителите на стопанството и работниците на фирмите изпълнители за 2024год.. Основните теми заложи в програмата са обучение по горска сертификация, обучение по ЗЗБУТ, обучение по стопанисване на горите, обучение по прилагане на законодателството при промяна на нормативната уредба, обучение относно контрола и опазването на горските територии и други. Обученията по темите от програмата са провеждани от служители на

стопанството, поради което не са издавани сертификати. За обучените служители по ЗЗБУТ са издадени удостоверения.

V. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД /В Т. Ч. РАБОТНИЦИ НА ПОДИЗПЪЛНИТЕЛИ/

За ограничаване на риска от трудови злополуки, аварии и екологични нарушения при осъществяване на планираните горскостопански дейности, преди започване на същите за всеки нов обект или при постъпване на нови работници, задължително се провежда първоначален инструктаж. Провеждането на инструктажа се отразява в Книгата за инструктаж и инструктираните се подписват, че са запознати. При всяко въвеждане на работниците в нов обект се прави „Инструктаж за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности“ и „Лист за проверка за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, изправност на техниката и спазване на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности“, които се прилагат към досиетона подотдела.

На работниците и служителите на ТП "ДГС - Михалково" е предоставено работно и униформено облекло.

През 2024год. не са регистрирани трудови злополуки на територията на ТП "ДГС - Михалково".

В стопанството има двама работници и служители с намалена работоспособност.

От направената оценка на риска на работното място, се прави заключение, че са осигурени условия за безопасно и нормално изпълнение на трудовата дейност.

Сключен е Договор между "Одико-69" ООД и ТП "ДГС – Триград" за осигуряване на комплексно обслужване от служба по трудова медицина на работниците и служителите на ТП на ЮЦДП на територията на област Смолян. Службата по трудова медицина организира периодични профилактични прегледи на работниците и служителите на стопанствата. Провеждат се задължителните профилактични прегледи и изследвания. През 2024 год. не са извършвани проверки от Инспекция по труда.

VI. АНГАЖИРАНЕ НА ЗАИНТЕРОСОВАНИ СТРАНИ

През 2024год. са проведени срещи със заинтересованите страни, на които са обсъдени следните въпроси :

➤ права и задължения на местните общности, засегнатите и заинтересовани страни, свързани с дейността и територията на ТП "ДГС - Михалково";

➤ планирани дейности за съответната година, територии в които ще се изпълняват, възможностите и начините за промяна на тези дейности в случай, че са засегнати права на собственост и ползване;

➤ подходящи възможности за заетост, обучение и други услуги, които ТП "ДГС - Михалково" предлага;

➤ възможностите за местно социално-икономическо развитие вкл. възможни съвместни дейности, проекти и инициативи с местните общности, засегнати и заинтересовани страни;

➤ мерки за опазване на места със специално културно, екологично, икономическо, религиозно или духовно значение за местните общности - получаване на информация за нови такива.

➤ анализ на положителните и отрицателни външни ефекти по изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги.

➤ Информация за планираните лесовъдски дейности и мероприятия през 2025год. на територията на стопанството.

Заинтересованите страни са информирани, че могат да вземат участие в мониторинга на ГВКС, както и да предоставят целогодишно информация за ГВКС, която ще бъде взета под внимание при изготвяне на годишните доклади.

VII. НЕЗАКОННИ/НЕРАГЛАМЕНТИРАНИ ДЕЙНОСТИ В ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ

Общата територия обект на опазване от Териториално поделение „ДГС - Михалково” с.Михалково е 16024,1 ха., в това число 13 924,2 ха. държавна горска територия. С оглед на качествена охрана на горската територия, рационално и ефективно стопанисване, организация и управление на лесовъдския състав, площта на ТП ”ДГС-Михалково” е разделена на два горскостопански участъка: I ГСУ ”Михалково” включващ отдели №№1-82, 205, 207-256, 339-340 с обща площ 8132,5 и II ГСУ ”Лясково” включващ отдели №№83-204, 206, 342-346, 348-349 с обща площ 7 350,5 ха., разликата от 58,9 ха. в по-малко в баланса на площта на ТП „ДГС-Михалково“, представляват инвентаризирани земеделски територии, частна собственост придобили характеристиката на гора по смисъла на Закона за горите след 1991г. /данните са по ГСП 2023г. на стопанството/. За осигуряване на опазването на горските територии – държавна собственост, както и на горските територии – собственост на физически и юридически лица и техните обединения, с обща площ до 2 хектара включително, на територията на стопанството са определени 10 /десет/ броя охранителни участъка с ясни граници, включващи цели отдели и/или подотдели, с посочена обща площ и персонален служител, изпълняващ функциите по реда на чл.190 от Закона за горите в поверената му горска територия. Опазването на горските територии се осъществява от служители с лесовъдско образование, от тях пряко ангажирани с тази дейност са 10 /десет/ броя служители заемащи длъжността: „горски стражар”.

През 2024год. служителите на ТП ”ДГС-Михалково” са извършили 1 458 броя проверки, както следва:

- проверени обекти за добив на дървесина /сечища/- 443бр.;
- проверени превозни средства – 288 бр.;
- проверени ловци- 694 бр.;
- физически лица - 33бр..

През 2024год. не са установени нарушения, съответно няма съставени актове за установяване на административни нарушения. Няма задържана дървесина предмет или средство на нарушения.

VIII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН

1. Добив на дървесина

От комплектования лесосечен фонд за 2024 година, в държавни горски територии, действително отсечената площ е в размер на 303 ха. / данни по форма 5 ГФ/, разпределена както следва:

- Възобновителните сечи са изведени върху площ от 113 ха.;
- Отгледните сечи са изведени върху площ от 120 ха.;

- Принудителни Главни са изведени върху площ от 65 ха.;
- Принудителни Отгледни са изведени върху площ от 5 ха.;
- Технически сечи върху площ от 0 ха..

От общо комплектованото годишно ползване в държавни горски територии, действително са добити са 22 002 куб.м. /данни по форма 5 ГФ/, от:

- Възобновителни сечи – 13 322 куб. м. лежаща маса;
- Отгледни сечи – 7 478 куб. м. лежаща маса;
- Принудителни Отгледни - 78 куб. м. лежаща маса;
- Принудителни Главни - 435 куб. м. лежаща маса;
- Технически сечи – 689 куб. м. лежаща маса.

Количеството добита и реализирана дървесина не превишава средногодишното ползване по ГСП 2023год..

2. Лесокултурните дейности

Отгледните грижи в семепроизводствени градини, са реализирани със собствени работници. Извършена е дейност премахване на плевелна растителност чрез третиране с препарати на площ от 8дка. Добива на горски репродуктивни материали не се извърши поради определена негодност на шишарките за семедобив, доказана след направен анализ от Горска семеконтролна станция-гр.Пловдив .

3. Стопанисване на горите

Маркирането на насажденията през 2024год. е реализирано със собствени работници. За всяко маркирано насаждение е попълнен Лист за предварителна оценка на въздействието върху околната среда, идентифицирани са важните елементи и са дефинирани мерките за опазването им при маркиране.

4. Защита на горските територии.

Приет и утвърден е Годишен план за защита на горските територии от пожари за 2024год. на стопанството, където заложените мероприятия са изпълнени. През 2024год. няма възникнали пожари в държавни горски територии .

По Плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари на ТП "ДГС-Михалково" са извършени следните противопожарни мероприятия:

- поддържане на съществуващи минерализовани ивици – 18 700 л.м.;
- поддържане на съществуващи лесокултурни прегради – 27 000 л.м.;

През 2024год. на територията на стопанството, текущите ремонти на трайните горски пътища и снегопочистването на същите, са извършвани със собствена техника.

5. Недървесни горски продукти

През 2024год. няма издавани позволителни за ползване на недървесни горски продукти .

IX. ПРОМЕНИ В ГРАНИЦИТЕ, СОБСТВЕНОСТТА, ФУНКЦИОНАЛНОСТТА И ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИИ В ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ГРАНИЦИ НА СТОПАНСТВОТО.

Със Заповед №ЗАП-833/20.09.2023г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите гр.София е утвърден Горскостопански план 2023 (ГСП) на ТП "ДГС - Михалково". Съгласно утвърдения ГСП 2023год., площта на ТП "ДГС - Михалково" възлиза на 16024,0 ха., разпределена по вид собственост, както следва в таблица №2:

Таблица №2

ВИД СОБСТВЕНОСТ		Отчет към 31.12.2024г. /ха./
Държавни горски територии		13 918
Общински горски територии – Община Девин		339
Гори на физически лица		684
Гори на юридически лица		1
Гори на религиозни организации		0
Гори на МОСВ		0
Гори върху земеделски територии	Държавни ГТ	7
	Общински ГТ	949
	Частни физически лица	35
	Частни юридически лица	1
	Религиозни организации	0
	Временно стопанисвани от общината	90
ОБЩО за ДГС-Михалково		16024

През 2024год. няма настъпили промени в площта на ТП „ДГС-Михалково”.

Х. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ.

На територията на ТП „ДГС-Михалково” общото здравословното състояние на горите е добро, като се има в предвид, че нападенията от вредители, болести и повреди, са в малки количества, обхващат малки площи и са разпространени по единични или на малки групи дървета.

В информационната система на ИАГ гр.София, модул „Лесопатологично обследване”, са регистрирани 74 / седемдесет и четири броя/ сигнални листове, като за същите има и извършени лесопатологични обследвания, разпределени по следните вредители и болести:

- 12 / дванадесет / броя от борова процесия;
- 34 /тридесет и четири/ броя от върхов корояд;
- 13/тринадесет/ броя от типограф;
- 1 /един/ брой от съхнене на белия бор;
- 2 /два/ броя от съхнене на смърча;
- 2 /два/ броя от съхнене на елата;
- 3 /три/ броя от снеголом и снеговал (игл.);
- 1/ един/ брой от снеголом и снеговал (шир.);
- 5 /пет/ броя от ветролом и ветровал (игл.);
- 1/ един/ брой плевелна растителност .

При иглолистните дървесни видове констатираните повредите са главно от абиотични фактори /ветровал и ветролом, снеговал, снеголом/, както и от насекомни вредители, най-често от: борова процесия, върхов корояд, типограф. Широколистните дървесни видове са засегнати главно от абиотични въздействия: снеголом и снеговал.

Изведени са санитарни сечи на площ от 30 дка.

Не са залагани стационарни обекти, лепливи пояси и ловни дървета, фотоеклектори.

ТП „ДГС-Михалково“ няма налични неизразходвани годни за употреба препарати.

В резултат на постоянните лесопатологични обследвания, които се извършват в стопанството, както и своевременно провеждане на необходимите лесозащитни мероприятия, като извеждане на санитарни и принудителни сечи в горите, се ограничи разпространението на голяма част от вредителите по иглолистните и широколистните дървесни видове.

XI . ГОРИ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ.

1. Мониторинг на ВКС 1 - РАЗНООБРАЗИЕ ОТ ВИДОВЕ. Концентрации на биологично разнообразие, вкл. ендемични, редки, защитени и застрашени от изчезване видове с глобално, регионално или национално значение.

1.1. ВКС 1.1 - ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

На територията на ДГС „Михалково“ няма обявени защитени територии, съгласно ЗЗТ.

По тази консервационна стойност ВКС 1.1 на територията на ДГС „Михалково“ са налични само Защитени зони, определени, съгласно изискванията на ЗБР:

1.Защитени зони за опазване на природните местообитанията и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед №РД-278/31.03.2021г. на МОСВ, в съответствие с Директива 92/43/ЕЕС за местообитанията.

- **ЗЗ „Родопи-Западни” – BG0001030**, е с обща площ 271 909,21 ха., като територията на ТП „ДГС -Михалково” попадаща в зоната е с обща площ 3969,2 ха. (в т. ч. 3166,1 ха. държавна горска територия/ДГТ/), от която залесена 3782,3 ха. (в т. ч. 2993,9 ха. ДГТ), и незалесена 186,9 ха. (в т. ч. 172,2 ха. ДГТ).

През 2024год. са съставени **7 броя формуляри** за мониторинг на Защитена зона “Родопи - Западни”:

Проведени са възобновителни,отгледни и принудителни сечи, които са проектирани по ГСП 2023год. на ТП „ДГС-Михалково” и са съобразени с изискванията на зоната. Проведените възобновителни сечи са с удължен възобновителен период и целят създаване на неравномерна структура на насажденията. Проведените отгледни сечи са насочени към създаване на растежен простор на дърветата с желани качества, с добри фенотипни признаци и подобряване на устойчивостта им. Състоянието на горите е добро. Проведените лесовъдски дейности не влошават състоянието и не нарушават функциите на защитената зона. Не са констатирани нерегламентирани дейности, няма повреди от биотични и абиотични въздействия. Не са възниквали горски пожари.

2. Защитена зона за опазване на дивите птици, обявена със Заповед №РД-772/28.10.2008г. на МОСВ, в съответствие с Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици.

- **ЗЗ „Персенк” – BG0002105**, е с обща площ 15677,4 ха, като територията на ТП “ДГС - Михалково” попадаща в зоната е с обща площ 2195,8 ха. (в т. ч. 1474,8 ха. ДГТ), от която залесена 2153,2 ха. (в т. ч. 1446,5 ха. ДГТ), и незалесена 42,6 ха. (в т. ч. 28,3 ха. ДГТ).

През 2024год. са съставени **6 формуляра** за мониторинг на Защитена зона „Персенк“:

Проведени са *отгледни и възобновителни сечи*, които са проектирани по ГСП 2023год. на ТП „ДГС-Михалково“ и са съобразени с изискванията на зоната. Проведените *отгледни и селекционни сечи* са насочени към създаване на растежен простор на дърветата с желани качества, с добри фенотипни признаци и подобряване на устойчивостта им. Състоянието на горите е добро. Проведените *лесовъдски дейности* не влошават състоянието и не нарушават функциите на защитената зона. Не са констатирани *нерегламентирани дейности*, няма повреди от биотични и абиотични въздействия. Не са възниквали горски пожари.

3. Защитена зона за опазване на дивите птици, обявена със Заповед №РД-531/26.05.2010г. на МОСВ, в съответствие с Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици.

-33 „Триград - Мурсалица“ – BG0002113, е с обща площ 55327,3 ха., като територията на ТП „ДГС - Михалково“ попадаща в зоната е с обща площ 311,5 ха. (в т.ч. 246,6 ха. ДГТ), от която залесена 298,1 ха. (в т.ч. 233,2 ха. ДГТ) и незалесена 13,4 ха. (в т.ч. 13,4 ха. ДГТ).

През 2024год. са съставени **2 формуляра** за мониторинг на Защитена зона „Персенк“:

Проведени са *отгледни и възобновителни сечи*, които са проектирани по ГСП 2023год. на ТП „ДГС-Михалково“ и са съобразени с изискванията на зоната. Проведените *отгледни и селекционни сечи* са насочени към създаване на растежен простор на дърветата с желани качества, с добри фенотипни признаци и подобряване на устойчивостта им. Състоянието на горите е добро. Проведените *лесовъдски дейности* не влошават състоянието и не нарушават функциите на защитената зона. Не са констатирани *нерегламентирани дейности*, няма повреди от биотични и абиотични въздействия. Не са възниквали горски пожари.

1.2. Мониторинг на ВКС 1.2 - ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ

1. Растителни видове включени в Приложение 1А към Националното ръководство, установени на територията на ТП „ДГС - Михалково“

- **Черно френско грозде (*Ribes nigrum*)** - видът не е установен на територията на ТП „ДГС - Михалково“;

- **Бодливолистен Джел (*Ilex aquifolium*)** - при извършен мониторинг на територията на стопанството не е откриван, но има месторастения, на които има потенциал за неговото развитие;

- **Пълзяща гудiera (*Goodyera repens* (L.) R. Br.)** - видът не е установен на територията на ТП „ДГС - Михалково“;

- **Родопско еньовче (*Galium rhodopeum* Velen.)** - при извършен мониторинг на територията на стопанството не е откриван, но има месторастения, на които има потенциал за неговото развитие;

- **Родопска горска майка (*Lathraea rhodopaea dingler*)** - при извършван мониторинг на територията на стопанството не е откриван, но има месторастения, на които има потенциал за неговото развитие;

- **Елвезиево кокиче (*Galanthus elwesii hooker f.*)** – съставени са **3 формуляра**:

*съществуващо находище, с обща площ на находището около 50 м², плътност на популацията средно 20 бр./м², проективно покритие 40%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса - няма.

*съществуващо находище, с обща площ на находището около 100м², плътност на популацията средно 80 бр./м², проективно покритие 80 %, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса - няма.

**съществуващо находище, с обща площ на находището около 50 м², плътност на популацията средно 40 бр./м², проективно покритие 60%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса - няма.*

2. Растителни видове извън приложение 1, но установени на територията на ДГС „Михалково“:

- Родопски силивряк – (*Haberlea rhodopensis*)- съставени са 3 формуляра:

**съществуващи две находища първото с площ около 40 м², плътност на популацията средно 10 бр./м², проективно покритие от 20%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса – няма, второто с площ около 60 м², плътност на популацията средно 10 бр./м², проективно покритие от 40%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса - няма;*

**съществуващи две находища първото с площ около 80 м², плътност на популацията средно 12 бр./м², проективно покритие от 30%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса – няма, второто с площ около 60 м², плътност на популацията средно 10 бр./м², проективно покритие от 30%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса - няма;*

**съществуващо находище с обща площ около 30 м², плътност на популацията средно 10 бр./м², проективно покритие от 35%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса – няма.*

-Родопско великденче – (*Veronica rhodopaea*)- при извършван мониторинг през 2024год. на територията на стопанството не е наблюдаван;

- Мечо грозде – (*Arctostaphylos uva – ursi*) - съставени са 3 формуляра:

**съществуващо находище с обща площ около 150 м², плътност на популацията средно 10 бр./м², проективно покритие от 10%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса – няма;*

**съществуващо находище с обща площ около 250 м², плътност на популацията средно 12 бр./м², проективно покритие от 20%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса – няма;*

**съществуващи три находища първото с обща площ около 700 м², плътност на популацията средно 30 бр./м², проективно покритие от 30%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса – няма, второто с обща площ около 130 м², плътност на популацията средно 20 бр./м², проективно покритие от 20%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса – няма, третото с обща площ около 170 м², плътност на популацията средно 30 бр./м², проективно покритие от 30%, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса – няма.*

3.Животински видове включени в Приложение 1Б към Националното ръководство, установени на територията на ТП ДГС "Михалково"

- Кафява мечка (*Ursus arctos*) - съставени са 7 формуляра:

**наблюдавани са следи от един възрастен мъжки индивид, поведение –нападение над домашно животно-говедо;*

**наблюдавани са следи от един възрастен мъжки индивид, поведение –нападение над домашно животно-овца;*

**наблюдавани са следи от един възрастен мъжки индивид, поведение –нападение над домашно животно-кон;*

**наблюдавани са следи от един възрастен индивид, неустановен пол, поведение – без реални и/или потенциални заплахи.*

**наблюдавани са следи от един възрастен индивид, неустановен пол, поведение – без реални и/или потенциални заплахи.*

**наблюдавани са следи от един възрастен индивид, неустановен пол, поведение – без реални и/или потенциални заплахи.*

**наблюдавани са един възрастен мъжки индивид, поведение – без реални и/или потенциални заплахи.*

- Черен щъркел (*Ciconia nigra*) - съставени са 2 формуляра:

**наблюдавани са заедно три броя: един млад индивид и два възрастни индивида, поведение- не са установени реални и/или потенциални заплахи;*

**наблюдавани са заедно два възрастни индивида, поведение-не са установени реални и/или потенциални заплахи;*

- Глухар (*Tetrao urogalus*) - съставени са 2 формуляра:

**наблюдаван е един мъжки индивид, поведение-не са установени реални и/или потенциални заплахи.*

**наблюдаван е един мъжки индивид, поведение-не са установени реални и/или потенциални заплахи.*

- Скален орел (*Dquila chrysaetos*) - не е наблюдаван през 2024год..

- Трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*) - не е наблюдаван през 2024 г..

- Черен кълвач (*Drycopus martius*) – не е наблюдаван през 2024год..

- Голям ястреб (*Accipiter gentilis*) - не е наблюдаван през 2024год..

- Малък ястреб (*Accipiter nisus*) - не е наблюдаван през 2024год..

- Лещарка (*Tetrastes bonasia*) - съставени са 3 формуляра:

**наблюдавани са два възрастни индивида, поведение-не са установени реални и/или потенциални заплахи.*

**наблюдаван е един възрастен женски индивида, поведение-не са установени реални и/или потенциални заплахи.*

**наблюдавани са седем индивида , от които един възрастен женски и шест млади, поведение-не са установени реални и/или потенциални заплахи.*

- Малък подковонос прилеп(*Rhinolophus hipposideros*) - съставен е 1 формуляр:

**наблюдавани са индивиди, неустановен пол, в сборно място – зимовище, не са установени реални и/или потенциални заплахи.*

- Горска ушата сова (*Asio atus*) - не е наблюдаван през 2024год..

4. Видове бръмбари , пеперуди, земноводни и влечуги включени в Приложение 1Б към Националното ръководство, с потенциално разпространение на територията на ТП ДГС "Михалково".

➤ Бръмбари

- Еленов рогач (*Lucanus cervus*) - при извършван мониторинг през 2024год. на територията на стопанството не е откриван, но има местообитания, на които има потенциал за неговото идентифициране;

- Трионест сечко (*Prionus coriarius*) - не е наблюдаван през 2024 год.

- Алпийска розалия (*Rosalia alpine*) - не е наблюдаван през 2024год.

- Голям буков сечко (*Morimus asper funereus*) - не е наблюдаван през 2024год.

- Голям сечко (*Cerambyx cerdo Linnaeus*) - не е наблюдаван през 2024год.

➤ **Пеперуди**

- Глогова торбогнезница (*Eriogaster catax*) - не е наблюдаван през 2024год.

- Четириточкова мечка пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*) - не е наблюдаван през 2024год.

➤ **Земноводни и влечуги**

- Южен гребенест тритон (*Triturus ivanbureschi*) - не е наблюдаван през 2024год.

- Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) - не е наблюдаван през 2024год.

1.3. ВКС 1.3 - КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ

- Токовища на глухари - не са наблюдавани през 2024год.

- Сватбовища на елени - съставен е 1 формуляр.

**наблюдавани са девет възрастни индивида /мъжки и женски/ от благороден елен, поведение-нормално, продължителност на пребиваване 30дни, не са установени реални и/или потенциални заплахи.*

- Леговища на мечки - не са наблюдавани през 2024год.

2. Мониторинг на ВКС 2 - ЕКОСИСТЕМИ И МОЗАЙКИ ОТ ЕКОСИСТЕМИ НА НИВО ЛАНДШАФТ. Непокътнати горски ландшафти, големи екосистеми на ниво ландшафт и мозайки от екосистеми с глобално, регионално или национално значение, в които съществуват жизнени популации на повечето естествено срещащи се видове в естествените им модели на разпространение и обилие.

През 2024год. са съставени 4 формуляра за мониторинг на ВКС 2:

**В териториите заети от горски масиви не е установено фрагментиране. В обхвата на ТП „ДГС – Михалково“ не са изградени големи инфраструктурни обекти, засягащи горски територии. Не са констатирани едроплощни повреди от биотични и абиотични въздействия. Установените повреди са на малки площи до 1-2 дка, които не указват значително отрицателно въздействие върху цялата площ на ВКС 2. Няма намаляване на площта на естествените насаждения и създаване на големи комплекси от изкуствени култури.*

3. Мониторинг на ВКС 3 - ЕКОСИСТЕМИ И МЕСТООБИТАНИЯ. Редки, защитени или застрашени от изчезване екосистеми, местообитания или рефугии.

• **G3.4C Southeastern European [*Pinus sylvestris*] forests (on limestone) - Бялоборови гори, развиващи се на варовикови субстрати – съставени са 14 формуляра**

**Здравословното състояние на насаждението с добро. Наблюдават се повреди от биотични и абиотични въздействия върху единични дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.A1C3 Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests - Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum- съставени са 8 формуляра**

**Здравословното състояние на насаждението с добро. Наблюдават се върхово съхнене по зимния дъб. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.6922 Southeastern Moesian neutrophile beech forests - Неутрофилните букови гори- съставени са 6 формуляра**

**Здравословното състояние на насаждението с добро. Наблюдават се повреди от биотични и абиотични въздействия. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални*
ТП”ДГС-МИХАЛКОВО”

потенциални заплахи не са установени.

• **G3.1E1 Southeastern Moesian [Picea abies] forests** - Монодоминанти и с преобладание на смърч гори в Родопидите – съставени са 7 формуляра

**Здравословното състояние на насаждението с добро. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.7A1 Euro-Siberian steppe [Quercus] woods** - Гори доминирани от цер (**Quercus cerris**) или дръжкоцветен дъб (**Quercus pedunculiflora**)- съставени са 5 формуляра

**Здравословното състояние на насаждението е добро. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия - на единични дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.7C22 HellenoBalkanic oriental hornbeam woods** - Гори доминирани от Келяв габър (**Carpinus orientalis**) – съставени са 6 формуляра

**Здравословното състояние на насаждението е добро с добра жизненост на отделните дървета. Повреди от абиотичен и биотичен характер. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.661 Medio-European dry-slope limestone beech forests** Ксеротермофилни гори, развиващи се върху варовити, често плитки почви от типовете лесивирани файоземи (**Luvic Phaeozems**) и рендзини (**Rendzic Leptosols**)- съставени са 3 формуляра

**Жизнеността на отделните дървета в насажденията е добра. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия - на единични дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.69 Thermophilous Moesian beech forests** - Чисти и смесени широколистни гори с основен едификатор обикновен бук (**Fagus sylvatica subsp. sylvatica** и **Fagus sylvatica subsp. moesiaca**)- съставени са 3 формуляра

**Добро здравословно състояние на насаждението с добра жизненост на отделните дървета. Наблюдава се върхово засъхване на бука. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G3.561/1/ Helleno-Balkanic Pallas' pine forests** - Гори от черен бор с реликтен характер. Характерни растителни видове: черен бор (**Pinus nigra ssp. pallasiana**)- 1 формуляра- съставени са 3 формуляра

**Добро здравословно състояние на насаждението с добра жизненост на отделните дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G4.6 Mixed [Abies] - [Picea] - [Fagus] woodland** - Смесени иглолистно-широколистни гори на обикновен бук (**Fagus sylvatica**) с обикновена ела (**Abies alba**) и/или обикновен смърч (**Picea abies**) – съставени са 4 формуляра

**Добро здравословно състояние на насаждението с добра жизненост на отделните дървета. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия - на единични дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G3.16 Moesian [Abies alba] forests** - Монодоминантни или смесеки гори на обикновена ела (**Abies alba**)- съставени са 4 формуляра

**Добро здравословно състояние на насаждението с добра жизненост на отделните дървета. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.7372 Eastern sub-Mediterranean white oak woods** Гори от космат дъб (**Quercus** ТП”ДГС-МИХАЛКОВО”

pubescens) – чисти или смесени с други термофилни видове- съставени са **2 формуляра**

**Добро здравословно състояние на насаждението. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.6921 Southeastern Moesian and Balkan Range acidophilous beech forests** - **Гори с преобладание на бук, разположени на бедни кисели и влажни почви-** съставен е **1 формуляр**

**Добро здравословно състояние на насаждението. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия върху единични дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.7C1 [Ostrya carpinifolia] woods** Съобщества с участие на воден габър (**Ostrya carpinifolia**)- съставен е **1 формуляр**

**Здравословното състояние на насаждението е добро. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.7371 Eastern sub-Mediterranean white oak woods** - **Гори от космат дъб (Quercus pubescens)** – чисти или смесени с други термофилни видове, под 800 м. надморска височина- съставени са **3 формуляра**

**Здравословното състояние на насаждението е добро. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.923 Populus tremula** - **Естествени чисти и смесени гори с доминиране на трепетлика с участие ≥ 6 .**- съставени са **2 формуляра**

**Добро здравословно състояние на насаждението и жизненост на отделните дървета. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия - на единични дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **G1.3155 Rhodopide Mediterranean poplar gallerie** - **Крайречни гори-** съставен е **1 формуляр**

**Здравословното състояние на насаждението е добро. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **ГОРИ ВЪВ ФАЗА НА СТАРОСТ (Old-growth forests)** - съставени са **17 формуляра**

**Жизнеността на отделните дървета в насажденията е добра. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия - на единични дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

• **ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОБРАЗЦИ** - съставени са **11 формуляра**

**Жизнеността на отделните дървета в насажденията е добра. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия върху единични дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.*

4.Мониторинг на ВКС 4 - ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ ОТ КРИТИЧНО ЗНАЧЕНИЕ.

Основни екосистемни услуги от критично (незаменимо) значение в определени ситуации, вкл. опазване на водосбори и контрол на ерозията на уязвими почви и склонове.

4.1.ВКС 4.1 ГОРИ – ЕДИНСТВЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ПИТЕЙНА ВОДА

За територията на ТП ДГС "Михалково" в тази консервационна стойност попадат отдели и подотдели, определени като вододайна зона, обособени с цел снабдяване на ТП"ДГС-МИХАЛКОВО"

населените места с вода за питейно-битови нужди. Включените горскостопански единици са определени въз основа на интервюта с персонала на стопанството.

През 2024год. са съставени 5 формуляра за мониторинг:

**В едно от насажденията / вододайна зона/ обект на мониторинг е проведено лесовъдско мероприятие: санитарна сеч, с цел усвояване на повредена дървесина от биотични въздействия, при което мероприятието не е указало отрицателно въздействие, поради малката интензивност на проведената сеч. Дейностите в тези екосистеми са съобразени и съгласувани с компетентните органи. В случай, че сечта е предвидена в ГСП, то същият преди одобрението си е съгласуван с компетентните органи (МОСВ), а при изготвяне на план - извлечение, същото се съгласува с РИОСВ, преди одобрение от РДГ - Смолян. Извършените лесовъдски дейности са насочени към подобряване на здравословното състояние на горите, подпомагане създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна структура. Няма установено намаляване на лесистостта на териториите обект на мониторинг.*

4.2.ВКС 4.2 ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ВОДНИЯ ОТТОК ВЪВ ВОДОСБОРИТЕ

За територията на ТП ДГС "Михалково" не са определени гори, отговарящи на определението за тази консервационна стойност.

4.3. ВКС 4.3 - ГОРИ С РЕШАВАЩО ПРОТИВОЕРОЗИОННО

За територията на ДГС "Михалково" са определени ГВКС, покриващи изискванията на т. 1 и т. 2 от определението, съгласно Националното ръководство за определяне на ГВКС.

-ГТ с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редини, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha. и пълнота над 0,6.

През 2024год. са съставени 7 формуляра за мониторинг:

**В две от насажденията обект на мониторинг през 2024год. са проведени лесовъдски мероприятия: сечи, проектирани по ГСП 2023год., при които мероприятия не са указали отрицателно въздействие на екосистемите, интензивността на проектираните сечи и тяхното реализиране са съобразени с изискванията на ВКС. Дейностите в тези екосистеми са съобразени и съгласувани с компетентните органи. Проведените сечи, са съобразени с изискванията за провеждане на мероприятия в насаждения определени като „ГТ с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редини, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнота над 0,6". Състоянието на горската територия е добро, след извеждане на сечите, проведените лесовъдски мероприятия не влошават състоянието на терените. След извеждането им не са констатиране ерозивни процеси.*

- В насажденията, определени като гори с решаващо противоерозионно значение, през 2024год. не са провеждани сечи.

4.4.ВКС 4.4 ГОРИ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ БАРИЕРА ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА ПОЖАРИ

През 2024 год. са съставени 3 формуляра за мониторинг:

**През 2024год. в насажденията, определени като гори, които представляват бариера за разпространението на пожари не са провеждани лесовъдски мероприятия. Няма констатирани запалвания в насаждения представляващи бариера за разпространение на пожари. През 2024год. на територията на ТП "ДГС - Михалково" няма възникнали пожари. Състоянието на горите е добро. Не са констатирани нерегламентирани дейности.*

4.5.ВКС 4.5 ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ (ЗЕМЕДЕЛИЕ, РИБНИ ЗАПАСИ) И ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНФРАСТРУКТУРНИТЕ ОБЕКТИ

През 2024год. са съставени 3 формуляра за мониторинг:

**На територията на стопанството са идентифицирани гори, създадени за защита на инженерни съоръжения. През 2024год. в тези гори не са провеждани лесовъдски мероприятия и дейности. Няма констатирани нерегламентирани дейности. Състоянието на горите е добро и не са нарушени функциите им.*

5.Мониторинг на ВКС 5 ОСНОВНИ ПОТРЕБНОСТИ НА НАСЕЛЕНИЕТО.

Места и ресурси от фундаментално значение за задоволяване на основните потребности на местните общности (вкл. поминък, здраве, храна, вода), идентифицирани с тяхно участие.

През 2024год. са съставени 3 формуляра за мониторинг.

През 2024год. са задействани с позволителни за сеч насаждения за предоставяне на дърва за огрев и строителна дървесина на физически лица за собствени нужди без право на продажба съгласно действащата нормативна уредба. Общото количество предоставена, респективно продадена дървесина/строителна и дърва за огрев/ по ценоразписи на физически лица, възлиза на 2 654 м³:

- в т.ч. закупена дървесина от физически лица на корен - 1 164м³;

- в т.ч. закупена дървесина от физически лица от временен склад – 1 490 м³.

Търсенето на дърва за огрев през летните месеци е по-слабо, интереса се засилва есента до началото на зимата. ТП "ДГС - Михалково" има наличния ресурс, поради което може да се задоволят нуждите от дърва за огрев на всички желаещи от населените места в обхвата на стопанството (1 община с общо 6 населени места), както и други населени места на територията на община Девин. Ежегодно се провеждат срещи и разговори с кметовете и/или кметските наместници по населени места, относно осигуряването на дърва за огрев, измененията в нормативната уредба касаещи задоволяването с ресурси с фундаментално значение за задоволяване на основните потребности на местните общности. Приоритетно стопанството се стреми да осигури подходящи насаждения за добив на дърва за огрев в близост до населените места. Района на стопанството е планински, отдалечен от градовете и липсва алтернатива за друго отопление през зимата /в малки случаи на пелети/.

През 2024год. не са издавани позволителни за ползване на недървесни горски продукти.

На територията на ТП "ДГС - Михалково" има едно ловно сдружение – СЛР „ЛРД-Девин“. На територията на ТП „ДГС-Михалково“ има четири ловни дружини: ЛРД „Михалково“, ЛРД „Лясково“, ЛРД „Селча“ и ЛРД „Стоманево“ и общо 239 броя ловци.

През 2024год. няма констатирани случаи на браконьерство от служители на стопанството.

6.Мониторинг на ВКС 6 КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ.

Места, ресурси, местообитания и ландшафти от глобално или национално културно, археологично или историческо значение и/или от критично (незаменимо) значение за традиционната култура на местните общности и коренното население, идентифицирани с тяхно участие, вкл. културно, екологично, икономическо или религиозно/духовно значение.

На територията на ТП ДГС "Михалково" са определени подотдели отговарящи на т. 2, т.3 и т.6 от определението за ВКС 6, както следва:

➤ **На територията на стопанството съществува стар римски път:** „Централен античен трансродопски път през Следните Родопи“, който преминава през отдели и подотдели с обща площ 87,8 ха., **държавни горски територии, насаждения определени като ГФС, представен е - 1 формуляр за мониторинг:**

**Няма констатирани щети и/или повреди по него. Не са водени лесовъдски дейности през 2024год.. Има наличие на единични повредени дървета от абиотични въздействия. Не са нарушени естествените функции на горите, насажденията са в добро състояние.*

➤ Параклисът „св. Богородица“, се намира в близост до **държавна горска територия, представен е - 1 формуляр за мониторинг:**

**Няма констатирани щети и/или повреди в близост до параклиса. През 2024год. за отбелязване Седмицата на гората е извършено засаждане на единични дървета от черен бор в близост до параклиса. Не са водени лесовъдски дейности през 2024год.. Няма установени повредени дървета от абиотични и/или биотични въздействия, замърсявания в близост до параклиса. Не са нарушени естетическите функции на гората и насажденията са в добро състояние.*

➤ Беседки с чешми използвани за отдих и туризъм: **с обща площ 125,3 ха., държавна горска територия, представени са - 2 формуляра за мониторинг:**

**Няма констатирани щети и/или повреди върху вписаните във формулярите за мониторинг чешми и беседки. Не са водени лесовъдски дейности /сеч и залесяване/ през 2024год.. Няма установени повреди по трайните и временни пътища обслужващи и осигуряващи достъп до беседките и чешмите, същите са достъпни. Няма констатирани замърсявания в близост до тях. Не са нарушени естетическите функции на гората и насажденията са в добро състояние.*

➤ Ежегодно на 03 юни се провеждат събития с танци върху жерава, **с обща площ 2,4 ха., държавна горска територия, няма представен формуляр за извършен мониторинг през 2024год..**

XII. ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОБРАЗЦИ ОТ ЕСТЕСТВЕНИ ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ

В Доклада на горите с висока консервационна стойност изготвен от екип през 2024год. е включен списък на насажденията възприети като представителните образци на естествените горски екосистеми, част от които са и Горите във фаза на старост. Представителните образци на естествените горски екосистеми представляват 11.15 % от площта, стопанисвана от ТП "ДГС - Михалково" и включват следните типове екосистеми:

- Естествени бял борови гори – 298,7 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 204,0 ха;
- Естествени гори от черен бор – 39,4 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 31,0 ха;
- Естествени смърчови гори – 238,1 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 238,1 ха;
- Естествени елови гори- 25,6 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 15,1 ха;
- Естествени смесени иглолистни и иглолистно широколистни гори 31,9 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 21,2 ха;
- Смесени букови гори - 182,7 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 106,3 ха;
- Термофилни букови гори – 95,3 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 24,1 ха.;
- Гори от зимен дъб – 199,0 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 97,0 ха;
- Дъбови гори с участието на зимен дъб, благун и цер – 171,3 ха, в т.ч. гори във фаза на

старост – 57,5 ха;

- Гори от космат дъб – 38,4 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 14,5 ха;
- Крайречни гори – 0,3 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 0,3 ха;
- Трепетликови гори – 1,8 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 1,8 ха;
- Гори от воден габър – 7,5 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 6,1 ха;
- Гори от келяв габър – 107,0 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 40,8 ха;
- Естествени и полустествени тревни формации – 21,8ха;
- Скални местообитания и формации- 35,0ха.

От извършения мониторинг се установи, че като цяло здравословното състояние на насажденията и формациите е добро. Наблюдават се повреди от биотични и абиотични въздействия на единични дървета или на малки групи от дървета, които не оказват значително отрицателно въздействие върху екосистемата.

XIII. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Планираните и проведени през 2024 год. дейности и мероприятия, не са указали отрицателно въздействие върху природната среда.

При планирането и провеждането на всички горскостопански мероприятия през 2024год. са спазени препоръките и указанията за стопанисване на съответната ВКС. От възобновителните сечи се провеждат сечи с дълъг възобновителен период.

На територията на стопанството се запазва тенденцията за добро естествено възобновяване след провеждане на сечи с удължен възобновителен период.

Провеждат се отгледни сечи - прореждания, пробирки, селекционни, чрез които се създават благоприятни условия за нарастване по височина и по диаметър на дърветата от желаните видове. Провеждането на отгледни сечи повишава механичната устойчивост на насажденията.

Санитарни и принудителни сечи се извеждат при повреди, причинени от биотични и абиотични въздействия с цел подобряване фитосанитарното състояние на насажденията и предотвратяване развитието на каламитети.

Проведените технически сечи са предимно за почистване на просеки на електропроводи, за да се предотврати опасността от аварии и възникване на пожари, и просветление на трайни пътища.

След проведените сечи не се наблюдава повреди по подраста. Има единични повредени дървета вследствие на извоза на дървесина, които са в рамките на допустимото. Предимно се залага на извоз с животинска сила на къси секции и сортименти, а при насаждения с по-голям наклон, извоза се осъществява с късометражна въжена линия. Тези начини на извоз са максимално щадящи в горските територии.

След извеждане на сечите в насажденията се оставя мъртва стояща и лежаща дървесина. Още при маркиране на насажденията, стоящи мъртви дървета (биотопни дървета) се отбелязват с буква "Б" и същите не подлежат на сеч, а след сечта вършината и отпадната дървесина не се изнасят от сечищата.

Преди започване на маркирането на дадено насаждение се извършва проверка относно наличието на ВКС. В случай, че се установят такива, същите се описват в документите на насаждението и се посочват мерки за тяхното опазване. От проведените горскостопански дейности не е констатирано отрицателно въздействие върху ВКС.

При наличие на постоянни водни течения, преминаващи през или по границата на

насажденията предвидени за сеч, се оставя 15 м. буферна зона, която се отразява в карнет-описа и технологичния план на насаждението и се описват мерки за опазване на водното течение. През изминалата година не са констатирани повреди на водни ресурси в резултат на горскостопанската дейност.

Преди маркиране на всяко едно насаждение (ДГТ) на територията на ТП "ДГС - Михалково", границата му се обхожда с GPS-устройство и се отбелязват на терен. През последните години тази практика дава добри резултати и се избяга навлизане в съседни имоти /недържавна собственост/. От проведените горскостопански дейности не са констатирани неблагоприятни въздействия върху съседни имоти или инфраструктура. Горските пътища, по които се транспортира дървесина се поддържат в добро състояние. При влошаване на проходимостта им се извършват текущи ремонти с техника на стопанството. При валежи и установено преовлажняване на трайните горски пътища, не се извършва транспортиране на дървесина с цел опазването им.

През изминалата година не са констатирани повреди от природни бедствия в резултат на горскостопанската дейност.

В миналото, на територията на ТП "ДГС - Михалково" е създадена една култура от акация, която спада към инвазивните видове. Като цяло няма увеличение на площта заета от акация. През последните години не е извършвано залесяване с акация, а новите залесявания (на голини) се извършват с местни дървесни видове, подходящи за съответното месторастене - предимно с бял бор, черен бор и обикновен смърч). Насажденията в стопанството са с добър естествен възобновителен процес. Освободените площи, които остават след провеждане на санитарни и принудителни сечи са в рамките на 1 дка. до 2 дка. и обикновено тези площи до третата година се възобновяват.

Ежегодно на територията на ТП "ДГС - Михалково" се извършва мониторинг на биологичното разнообразие на редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми. Данните от мониторинга показват, че състоянието на горите е добро и няма отрицателни въздействия от горскостопанската дейност.

Проведените горскостопански дейности през 2024год. не са указали негативно въздействие върху водните ресурси и почвата, което да доведе до възникване на ерозионни процеси. Състоянието на горските пътищата е добро, като при нужда се извършва текущ ремонт с техника на стопанството.

XIV. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ СОЦИАЛНАТА СРЕДА

Проведените горскостопански дейности (сечи) в насаждения определени като вододайни зони, не оказват значителни отрицателни въздействия и тези дейности са съобразени и съгласувани с компетентните органи (РИОСВ, БД ИБР). В случай, че сечта е предвидена в ГСП, то същият преди одобрението си е съгласуван с компетентните органи, а при изготвяне на план-извлечение, същото се съгласува с компетентните органи, преди одобрение от РДГ - Смолян. Извършените лесовъдски дейности са насочени към подобряване на здравословното състояние на горите, подпомагане създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна структура.

Съгласно чл.115 от Закона за горите, до 1/3 от годишното ползване на дървесина може да бъдат предоставени на „местни търговци“. През 2024год. година ТП „ДГС-Михалково“ са проведени процедури за добив и продажба на дървесина с ограничението за "местни търговци". Ресурса на ТП "ДГС - Михалково" позволява задоволяване нуждите от

дърва за огрев на желаещи от населените места в обхвата на стопанството (1 община с общо 6 населени места), както и други населени места на територията на община Девин. Ежегодно се провеждат срещи и разговори с кметовете и/или кметските наместници по населени места, относно осигуряването на дърва за огрев, измененията в нормативната уредба касаещи задоволяването с ресурси с фундаментално значение за задоволяване на основните потребности на местните общности. Приоритетно стопанството се стреми да осигури подходящи насаждения за добив на дърва за огрев в близост до населените места.

Горските територии в близост до обекти от културно-историческо, икономическо екологично, религиозно или духовно значение за местните общности са в добро състояние и проведените лесовъдски дейности не са оказали отрицателно въздействие върху тях. При работа в близост до такива обекти се оставя буферна зона, в която не се извършват дейности.

Съобразно възможностите си ТП "ДГС - Михалково" се стреми да подпомага местните общности като провежда различни мероприятия (залесявания с доброволци, дарение на фиданки на пчелари и физически лица, почистване на горски територии погранични на общински и републикански пътища, символични залесявания покрай параклиси и беседки и др.) При обявяване на извънредно положение, служители на ТП "ДГС - Михалково" имат готовност да съдействат и да осъществяват връзка с кметовете на най-отдалечените населени места, за оказване на логистична помощ. Кметовете са заявили готовност да се свържат в случай на нужда от помощ.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления - екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни.

За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо да продължат действията на стопанството по популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП "ДГС - Михалково".

XV. ПРОМЕНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА

Няма установени съществени промени в околната среда на територията на стопанството. През изминалата година няма големи природни нарушения, които да оказват негативни въздействия върху околната среда.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горските територии, благоприятстват за осигуряването на основните им функции. Естествения възобновителен процес е добър, което е резултат на добрите практики, прилагани се в горските територии в обхвата на ТП "ДГС - Михалково", чрез съчетание и спазване на основни лесовъдски принципи при извеждане на сечите и действащата нормативна уредба.

ИЗГОТВИЛ,
Зам.директор:...../п*/.....
/инж. Стоянка Кечева/

ДИРЕКТОР на
ТП „ДГС-Михалково“:/п*/.....
/инж. Асен Иванов/

**Налице са положени подписи, като същите са заличени, съгласно Общия регламент за защита на лични данни (Регламент (ЕС) 2016/679)*